

ቅድስት ስላሴ

“አዐትብ ወእትነሣእ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ሠለስተ አስማት ነሢእየ እትመረጎዝ እመኒ ወደቁ እትነሣእ ወእመኒ ሐርኩ ውስተ ጽልመት እግዚአብሔር ያበርህ ሊተ በእግዚአብሔር ተወከልኩ”።

ንባባት: ሮሜ 9:11-11። 1ዮሐ 4:11-ፍ፣ ግ.ሐ. 11:11-19፣ ዮሐ. 8:51-ፍ

ስብከት:

1. ሣህሉ ለእግዚአብሔር መልዕ ምድረ፣ ወበቃለ እግዚአብሔር ጸንዓ ሰማያት፣ ውእምእስትንፋስ አፉሁ ኩሉ ኃይሎሙ። መዝ. 32:2-6።

2. ወሐሠሥኩ ገጸከ ገጸ ዚአከ አሐሥሥ እግዚአ ወኢትሚጥ ገጸከ እምኔየ። መዝ. 26:8-9።

ሎሚ ዘኪርናዮ ዘሎና በዓል ሓደ ካብቲ ሰበኸቲ ክሰብክዎ ዘይደፍሩ ብዓላት እዩ። ምኽንያቱ ከአ ምስጢር ስላሴ ክንገልጽ ዓቕምን ቃላትን ስለ ዘይብልና እዩ። ብሓደ ወገን ክርንእዮ ከሎና ሓቂ እዩ ዝመስል። እቲ ዓቢ ሊቕ ቅ. ቶማስ ከም ዝብሎ “ብዛዕባ አምላኽ ክንዛረብ ከሎና ዝቐለል እቲ ንሱ ዘይኮኖ እዩ ካብ ንሱ ዝኾኖ” ይብል። ብኻልእ አዘራርባ እቲ ብዛዕባ አምላኽ እንዛረብ ካብቲ ናይ አምላኽ እንታይነት አዝዩ ዝረሓቕን ፍሉይን እዩ። ንኡብነት እግዚአብሔር “ሕያዋይ ወይ ጽቡቕ” እዩ እንተብልና አተሓሳስባና ብዛዕባ ጽባቕ ወይ ሕያውነት አምላኽ ዘሎና ርድኢት ድሩት እዩ። ብአእምሮና ክንበጽሖ ክንርድኦ ክንገልጽ ዓቕሚ ዮብልናን፣ ጽባቕን ሕያውነትን አምላኽ ብኣና ክግለጽ አይክኣልን እዩ። ዝኾነ ካልእ መግለጺ ብዛዕባ አምላኽ እንጥቀመሉ ምስቲ ናቱ እንታይነት ዝኾይድ አይኮነን፣ ናትና አተሓሳስባን አረኣእያን እዩ እምበር አምላኽስ ከምቲ ንሕና እንብሎ አይኮነን።

አብ ምስጢር ስላሴ መጺእና ትርጉምን አብ ማእከሎም ዘሎ ርክብን ክንዛረብ እንተ ኾና አብ ሓደ አምላኽ ስለስተ አካለት አለዉ ክንብል እንከሎና ካብቲ አእምሮ ወዲ ሰብ ዝሓሰቦ ደረት ንወጽእ አሎና። (1=3) ቋንቋ ደቂ ሰብ ነዚ ክገልጽ ሕጹርን ድሩትን እዩ። ንምስጢር ስላሴ ዘይከውን ቃላት ኢና እንጥቀም። ሓደ ምሁር ከምዝብሎ አምላኽና ዝርከቦ አብ “ዘይፍለጥ ደመና” እዩ። አምላኽ ካብቲ ኩሉ እንብሎ ወላ ሓደ አይኮነን። ከምቲ ንሓደ ዕዉር ኮይኑ ዝተወልደ ሰብ ርእይዎ ዘይፈልጥ ብዛዕባ ቆጽላዊ ሕብሪ ወይ ዘይርእዮ ምንጋሩ እዩ።

አብዚ ናይ ሎሚ ብዓልና ካብቲ ቀንዲ አርእስቱ ወጺእና ብዛዕባ ካልእ ክንሓስብ አይኮነን ዓላማና። ወላእኳ ብዛዕባ አምላኽ ዘሎና አፍልጦ ድሩትን ውሑድን ይኹን ብዙሕ ሓጋዝን ጠቓምን ነገራት አሎና። ምስ ክፍሊ እንታይነቱ ዘራኽብ ውሽጣዊ ርክብ አሎና። እዚ ልዕሊ ኹሉ እንርድኦን እንቐበሎን ሓቂ እዩ። ብዙሕ ሓሳባት ብዛዕባ ምስ አምላኽ ክንራኽብ ክሕግዙና ዝኽእሉ ክንገብር ንኽእል ኢና።

አብ ትምህርቲ ቅ. ቶማስ ከም መሰረታዊ መምርሒ ገሩ ዝወስዶ “ጠባይ ናይ ዝኾነ ነገር እንገልጽ በቲ ናይቲ ነገር ባህሪ እዩ ዝውሰን” ዝብል እዩ። በቲ ነገራት ዝገብርዎ ብዛዕባአም እንታይ ምዃኖም ክንፈልጥ ንኽእል። ዝተፈላለዩ ባህርይ ሚነራላት ካብ ካልእ ሕይወት ዘይብሎም ነገራት ክንፈላሊ ንኽእል። ናይ አታኽልቲ ሕይወት፣ ባክተርያን ቫይሩሳዊ ሕይወት፣ እንስሳዊ ሕይወት፣ ናይ ሰብ ሕይወት በብናቱ ክንፈላልዮ ንኽእል። ከምዘሎ እንተ ረኣናዮ ንላምን ፈረስን ክንሓዎሎም አይንኽእልን ኢና። ጭሩ ካብ መንካዕ ወይ ዓሣ ነባሪ ካብ ሻርክ፣ ጎሪላ ካብ ሰብ ክንፈሊ አየጸግመናን እዩ። አብ መንግሥም ዘሎ ፍልልይ አብቲ እንርእዮ ጥራሕ አይኮነን። ነፍስወከፎም ሓደ ካብ ውሽጦም ዝምንጩ ሓቂ ወይ ዝብገስ ነገር አልኦም። እዚ ካብቲ ውሽጣዊ

ባህሪም ዝመንጨዎ እዩ። እንስሳ ከም ሰብ ክሃረቡ ኣይንጽብዮምን ኢና። ዝኾነ እንስሳ ይኹን ተኸሊ ዝገብሮ ንፈልጦ ኢና። ኣብቲ ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ኣብ ሰባት ኣፍልጦ ዘሎና ካብቲ ብጠባያቶም ቦቲ ምስ ሰባት ኣብ ዝገብርዎ ምውሳኔ ዝተመስረተ እዩ። ንሰባት ሕያዎት እዮም ንብል ምኽንያቱ እቲ ቀጻሊ ጠባያቶም ዘርእዮ ሕያውነት ስለ ዝኾነ። ብአንጻሩ ጨካናት ንብሎም ምኽንያቱ ጨካን ዝኾነ ጠባይ ስለ ዘርእዩ። “ብፍሪኦም ክተፍልጥዎም ኢኹም” ኢሉ ኢየሱስ። “ጽቡቕ ኣም ሕማቕ ፍሪ ክፈሪ ኣይክእልን እዩ ወይ ሕማቕ ኣም ጽቡቕ ፍሪ ክፈሪ ኣይክእልን እዩ” ምኽንያቱ ጠባይ ነገራት ቦቲ ዘርእዩዎ ባህሪ ስለ ዝውሰን።

ድሩት ኣፍልጦ፡

ኣብ ገለ እዋን ብዛዕባ ሰባት ኣብ ጠባይቶም ተመስሪትና ብዙሕ እንፈልጥ ኮይኑ ይርአየና። እንተኾነ ብዝኾነ መገዲ ኩሉ ናይ ሰብ ጠባይ ክንፈልጥ ኣይንኽእል ኢና። ነፍሲወከፍ ሰብ ከምቲ ሳይንስ ኩሉ ጊዜ ዝበጽሖ ዘሎ ነፍሲ ወከፍ ፍጡር ምስጢር እዩ። ኣብ ውሽጣዊ ኩነቱ ኣቲና ኩሉ ክንፈልጥ ዘይክእል እዩ። እዚ ኣብ ርእስና እውን ከምኡ እዩ። ርእስና ብምሉእ ኣይንፈልጦን ኢና። ባዕልና ንርእስና ምስጢር ኢና። ንርእስኻ ምፍላጥ ከበድ እዩ።

እዚ ኣብ ፍጡራት ሓቂ እንተ ኾይኑ ናይ ፈጣሪ ነገር እውን ክገርመና የብሉን። ኣምላኽ ኣብቲ ዓሚቕ እንታይነቱ ምስጢር እዩ ክንፈልጦ ኣይንኽእልን ኢና። እዚ ዝተማህዘ ነገር ኣይኮነን ሓቂ እዩ። ብዝኾነ ኣብቲ ኣምላኽ ዝገብሮ ተመስሪትና ንሱ እንታይ ከምዝኾነ ገለ ሓሳባት ክንረክብ ንኽእል። እዚ ነገራት ብጠባዮም ኢና እንፈልጦም ዝብል ኣምር ንኣምላኽ እውን ክምልከት ይክእል እዩ።

ትምህርቲ ሓዲስ ኪዳን፡

ኣብ ሓዲስ ኪዳን ኢና ብፍሉይ ኣፍልጦና ብዛዕባ ኣምላኽ እንረኽቦ ወላ እኳ ናይ ስላሴ ተሎጋዊ ትምህርቲ ድሒሩ ዝመጸ እንተ ኾነ። ሰለስተ ኣካላት ኣብ ሓዲ ኣምላኽ ዝብል ክንርድኦ ኢልና እውን ክንፍትን ኣይንኽእልን ኢና። ኣብ ነፍስወከፍ ኣካል እንታይ ከምዝገብሩ ብምዕላብ ብዛዕባ እንታይነቶም ንእሽቶይ ፍልጠት ክህልወና ይሕግዘና።

ኣብ ናይ ግሪካዊ ድራማ ኣብ ጊዜ ኢየሱስን ቅድሚኡን ዝነበረ እቲ ምርኢት ዘርኢ ኣብ ርእሱ ሓዲ (mask) ድርዲ ኣብ ርእሱ ይደፍእ እዚ ኸአ እንታይ ዓይነት ምርኢት ከምዘርኢ ክሕብር ማለት እዩ። ግሪካዊ ቃል ነዚ ድርዲ “prosopon” (ቃላ ንቓሉ ‘ኣብ ቅድሚ ገጹ’ እዩ ትርጉሙ) ይብልዎ ነዚ ኣብ ላቲን ክትርግምዎ ከለዉ “persona” ኢሎም ንሕና ኣካል ንብሎ። ነዚ ብኣምሳል ክንዛረብ ከሎና ኣብ ኣምላኽ ሰለስተ ድርዕታት ወይ ሰለስተ ኣካላት ኣለዉ ንብል። ሰለስተ ኣካላት፣ ሰለስተ ተራታት ኣብ ዝተፈላለዩ ሰለስተ ምንጫ ናይ ተግባር ዝገልጹ። እዚ መግለጺ ኣይኮነን፣ ብመጠኑ ግምት ንርድኢት ክህልወና ብማለት እዩ። እቶም ሰለስት ተራታት ወይ ተግባራት ናይ ኣብ፣ ወልድን መንፈስ ቅዱስን እዮም።ናይ ስላሴ ሰለስተ ኣካልነት ቦቲ ኣብ መንግሥም ዘሎ ርክብ ኢና ክንገልጽ እንኽእል እምበር ብኻልእ ቀሊል ኣይኮነን ክንገልጽ።

እግዚአብሔር ኣቦ፡

ንእግዚአብሔር ከምኣቦ ንርእዮ ፈቃርን ርሕሩሕን ኣቦ። ዝጠራጠር ኣቦ ዘይኮነ ብቐሊል ክትቀርቦ ዝክእል እም “ኣባ” ኢልካ ክጽዋዎ ዝክእል ኣቦ እዩ። ንሱ ፈጣርን ውሃብ ሕይወትን እዩ። ዝኾነ ጽቡቕ ዘበለ ኣብ ዓለም ክርክ ወይ ክፍለጥ ዝክእል ካብኡን ብእኡን እዩ ዝመጽእ። ኣብኡን ብእኡን ምስኡን ኩሎም ነገራት ህልዋት ይኹኑ።

ንሱ ዝግደስ ነቲ ካብኡ ዝረሓቐ ቦታኒ ውሉድ ክምለስ ዝጽበን ንኹሉ ዝገበሮ በደል ጨሪሹ ሽዑ ንሽዑ ዝምሕርን ኣቦ እዩ። ንሱ ኣቦ ሓቂ፣ ኣቦ ፍቕሪ፣ ኣቦ ሓልዮት፣ ኣቦ ርትዒ እዩ። ኣብዚ እንነብሮ ዓለም ዘሎ ኩሉ ጸቡቕ ዘበለ ንኡኡ እዩ ዝምስክር ግን ንእሽቶይ ምልክት ካብቲ ንሱ እንታይ ምዃኑ ዝገልጸልና እዩ። ብሓቂ ነዛ እንነብራ ዓለም ክንርእያ እንተ ኸኣልና ነቲ ንሱ ዝገበሮ ብምርኣይ ክንድነቕን ክነመስግንን ምኽእልና።

እግዚአብሔር ወልድ፡

ንእግዚአብሔር ከም ውሉድ ንርእዮ፤ ብዘደንቅ መገዲ ንሱ ኣብ መንጎና ሓዲሩ ንኣና መሲሉ እንተኾነ ብኣንጻር ንሱ ዝገበረልና ክንርድኦ ዘጸግም ቀቲልናዮ። እግዚአብሔር ወልድ ከማና ሰብ ምስ ኮነ ንኣምላኽ ክንርእን ክንሰምዕን ክንሕዝን ክኢልና። ኢየሱስ ንሕሙማት ከሕዊ እንከሎ ዝኾነ ካልእ ተኣምራት ክገብር እንከሎ፤ ምስ ሓጢአተኛታት ምስ ድኹማትን ፍንፉናትን ድኻታትን ክኸውን እንከሎ፤ ባህርይ ኣምላኽ ክንርኢ ክኢልና። ንሱ ንዝኾነ ንኸብሪ ሰብ ዝጉድል ክነቅፍን ነቶም ብግዚኡ ዝነበሩ ካብቲ ዝኸተልዎ ሕማቕ ግብሪ ክምለሱ ክነግሮም ንርእዮ፤ እንተኾነ ብቶም ኣዝዩ ዘፍቀሮም ክንጸግ ንርእዮ። ንሱ ኣምላኽ እንከሎ ንርእሱ ኢሚንቲ ገሩ ዝኾነ ሰብኣዊ ክብሪ ሓዲጉ ንኣና ብኹሉ መሲሉና በዚ ኸኣ ናብ ሓቂን ኣብ ዘለዓለማዊ ሕይወት ዝወሰድ መገዲ ሓቢሩና።

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡

እግዚአብሔር ከም መንፈስ ንርእዮ፤ ኣብ መንጎ ህዝቡ ሓዲሩ ምንጪ ሕይወቶም ኮይኑ የንቀሳቕሶም ከምቲ ነፍሲ ንሥጋ እተንቀሳቕሳ ንሱ ኸኣ ናይ ህዝቡ ነፍሲ ይኸውን። ኩሉ እቲ እንገብሮ ጽቡቕ፤ ኩሉ ናይ ሰብከተ ወንጌል ስራሕ፤ ንዝኾነ እንግዶትና፤ ኣብያተ ትምህርትና፤ ናይ ማሕበራዊ ዕብየት ተግባራትና፤ ኣብ ሕሙማትን ስኡናትን ዘሎና ተገድሶ፤ ኣብ ልዕሊ ጭቁናትን ፍንፉናትን ዘሎና ፍቕሪ፤ ኩሉ ስራሕ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ብኣኡ ገርና እንፍጽሞን እዩ። ኣብ ዝኾነ እዋን ፍቕሪ ኣብዘለዎ ናይ እግዚአብሔር መንፈስ ኣብኡ ኣሎ።

ኣብነት ንሕይወትና፡

ወላ ብዛዕባ እዚ ኹሉ ኣፍልጦ ይሃልወና ንኣምላኽ ንፈልጦ ኢና ክንብል ኣይንኽእልን ኢና። ግን ዝኣክል ኣሎና። እንተ ጸለናን እንተ ኣስተንተናን ምስቲ ዓቕምናን ርድኢትናን ዝኸይድ ኣፍልጦ ኣምላኽ ሃልይና ክንግግብ ንኽእል። ሓደ ነገር ኣሎ ኩሉ ጊዜ ክንዝክር ዘሎና ጸዋዕታና ኩሉ ጊዜ ኣብቲ ኣምሳል ኣምላኽ ዝኾነ ሕይወትና ክንግብዮሉን ክነብሮን ይግብኣና። ብኢየሱስ ክርስቶስን ብቅዱስ መጽሓፍን ዝተገልጸልና እኹልን ትሩፍን ክሕግዘናን ንርእስና ከም እንሓትት ዝገብረናን ኣብ ኣምላኽ ከም እንቐርብ ዝገብረና ኣሎና። ናይ ነፍሲ ወከፍና ዓላማን መውዳእታ ፍጻሜን ምስኡ ፍጹም ሓድነት ገርና ክንርከብ እዩ። ነዚ እንገብሮ ልዕሊ ኹሉ ከምቲ ንሱ ዘፍቀረና ክነፍቅሮ፤ ኣብቲ ፍቕሪ ዝጎደሎ፤ ጽልኢ ዝርከቦ ብዘይ ቅድመ ኩነት ክነፍቅር እንከሎና እዩ።

ነዚ ክንገብር ናይ እግዚአብሔር ኣቦ ፈጣሪና ሓይሊ፤ ናይ ኅይታናን መድኃኒናን እግዚአብሔር ወልድ ፍቕሪ፤ ናይ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ስምረት የድልየና። ጸጋን በረኽትን ስላሴ ንነፍሲ ወከፍ ልቡ ከፊቱ ክቕበሎም ንዝደሊ ኩሉ ጊዜ ይኣክል እዩ።

ብዓልና ኣብቲ ምንጭና ዝኾነ ኣምላኽ ተመሊስና እንታይነትና ክንዝክር እሞ መልክዕ ፈጣሪና ኣባና ሓዲሩ ዘሎ ክንሕድሶ ይሓተና ኣሎ። ፍጡረይ ኣበሎኻ ኣበሎኺ እናበለ ኣምላኽ ይደልየና ኣሎ። ሎሚ እነኹ ኃጢአተይ ከቢዱኒ ኣሕፊሩኒ ካብ ገጽካ ተኸዊለ እሞ ምሓረኒ ገጽካ ምለሰለይ ኢልና መንፈስ ተነሳሒ ሒዝና ንቕረብ።

ቅድስት ስላሴ ኣብ ማእከልና ሓዲሮም ዘድልየና ጸጋ ዓዲሎም ሰላም ፍቕሪ ሕድገት ኃጢአት ሂደም ብሓዲስ መንፈስን ጸጋን ሕይወትና ክንመርሕ በረኽቶም ኣይፈለየና።

ብሩኽ ዓውደ ዓመት ንኹልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ